

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus
Meede 2 ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE Alameede 2.1 ETTEVÕTLUSE INVESTEERINGUD
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
<p>Meetme rakendamine aitab kaasa MTÜ Partnerid piirkonna ettevõtluse aktiivsuse kasvule ning konkurentsivõime ja suutlikkuse paranemisele. Meetmel on tähtis roll paremini rakendada kohalikku toorainet, ressursi, potentsiaali (kohalik inimene, kultuur, loodus, miljööparand, säästev energia, mereäärne asukoht) ning parandada ettevõtluskeskkonda, suurendada ettevõtlikkust ja ettevõtjate konkurentsivõimet, pakkuda elanikele ja külastajatele uusi tooteid ja teenuseid, soodustada ettevõtete integreerimist ja keskkonnasäästlikumat majandamist.</p> <p>Ettevõtlustegevuse mitmekesistamine on üks konkurentsivõime parandamise ja täiendavate sissetulekute saamise võimalusi. Tegevuspiirkonnas on ressursse, mida kasutades on võimalik maa ja linna erinevusi tasakaalustada. Tuginedes piirkonna vajadustele, toetatakse kohalike ettevõtete loomist ja arendamist, mille fookuseks on kohalikul ressursil põhinevate uudsete toodete ja teenuste väljaarendamine, seejuures kaitstes ja hoides olemasolevaid ressursse. Kohaliku ressursi all peetakse silmas nii loodusvarasid, maastikku, tööjõudu, piirkonnale iseloomulikke oskusi ja traditsioone.</p> <p>Meetme rakendamise mõju avaldub uute algatuste ja ettevõtete arvus ning paranenud konkurentsivõimega ettevõtete arvus. Meetme rakendamise tulemusena tekib piirkonda uusi ja parendatud tooteid/teenuseid, töökohti, suureneb ettevõtlikkus ja konkurentsivõime, paranevad ettevõtete töötajate oskused.</p>
3. Strateegia meetme eesmärk
<p>1. Meetme strateegiline eesmärk: mitmekesine ja konkurentsivõimeline ettevõtlus</p> <p>2. Alameetme eesmärk: piirkonnas tegutsevate ettevõtjate elujõulisuse ja jätkusuutlikkuse kasv läbi kohalikul ressursil põhinevate uudsete toodete ja teenuste arendamise ning olemasolevate ressursside hoidmise.</p> <p><u>Meetme fookuseks on:</u></p> <ul style="list-style-type: none">
• kohalikul ressursil põhinevate uudsete toodete ja teenuste väljaarendamine. <p><u>Eelistatud on:</u></p> <ul style="list-style-type: none">
• kohalikul ressursil põhinevate uudsete toodete ja teenuste väljaarendamine, seejuures kaitstes ja hoides olemasolevaid ressursse
4. Toetatavad tegevused ²

Meetmest toetatakse järgmisi tegevusi:

1. kohalikul ressursil põhinevate uudsete teenuste/toodete (s.h.kohalik toit), mis on eelkõige suunatud tegevuspiirkonna ettevõtetele ja elanikkonnale, väljaarendamine,
2. alternatiivenergia kasutusele võtmine (s.h. biomassi, hakkepuidu, energiavõsa, tuule jms)
- 3.lühikese toidutarneahela loomine tootjalt tarbijani,
- 4.töökeskonna parandamine (tööohutus, keskkonnakaitse, keskkonnahoid, taaskasutus jne),
- 5.protsesside efektiivsuse jms investeeringud,

Abikõlbulikud kulud:

1. ehitise ehitamise ja parendamise kulud
2. taristuinvesteeringud - veevarustus-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldase, juurdepääsutee ehitamise kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja vastava võrguga liitumise kulud üksiktarbija hoonest kuni liitumispunkti
3. masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmise ja paigaldamise kulud (s.h. kasutatud eriotstarbelise sõiduki, seadme või masina ostmise kulud, kui nende hinnapakkuja ei ole saanud nende ostmiseks toetust)
4. infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmise ja paigaldamise kulud
5. Punktis 1 ja 2 nimetatud tegevuse osaks võib olla kavandatava ehitise projekteerimistööde, sealhulgas muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras muinsuskaitse eritingimuste koostamise kulud, kavandatavale ehitustööle ehitusseadustiku alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve tegemise kulud ja muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras muinsuskaitsealuse järelevalve tegemise kulud;

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

1. Maaeluministri LEADER määruses projektitaotluse esitamise hetkel kehtivad nõuded projektitaotlejale ja -taotlusele.

2. MTÜ Partnerid täiendavad nõuded:

2.1.Taotlejateks võivad olla MTÜ Partnerite tegevuspiirkonnas registreeritud (juriidiline aadress) ning tegutsevad:

- Mikroettevõtted (OÜ-d, AS-id, täisühingud, usaldusühingud, tulundusühistud, FIE-d). Mikroettevõtte - alla 10 töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht 10 000 - 2 000 000 eurot.

2.2. Investeering teostatakse MTÜ Partnerid tegevusgrupi piirkonnas;

2.3. Taotleja ei tohi olla majanduslikes raskustes (ei ole riiklikku maksuvõlga; võlakordaja on väiksem kui 0,70, maksevõime näitaja suurem kui 1,00 taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal);

2.4. MTÜ Partnerid ei toeta ehitustegevusega seotud poolikuid jätkuprojekte, projektid peavad jõudma taotluses näidatud sihipärase kasutuseeni.

2.5.

Projektitoetuse saajal on kohustus peale projekti lõppu täita ja esitada tegevusgrupi poolt ettenähtud vormil seirearuanne ning võimaldada järelseire tegemist kuni 5 aastat peale projekti lõppemist.

Projektitaotlusega esitatavad dokumendid:

- Maaeluministri LEADER määruses nõutavad projektitaotlusega esitatavad dokumendid ;

- MTÜ Partnerid juhatuse poolt kinnitatud projektitoetuse taotleja taotlusvorm ;

Ehituste puhul KOV-i poolt väljastatud tõend ehitusloa või kirjaliku nõusoleku väljastamise/mittevajalikkuse kohta, kui KOV ei ole neid eelnevalt väljastanud

- Taotleja võib esitada taotlusvooru ainult ühe taotluse

Projektitaotlused esitatakse tegevusgrupile läbi uue e-PRIA

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse määr on:

Ettevõtjad – kuni 60%;

- kuni 50% kui põllumajandusega tegelev ettevõtja taotleb investeeringutoetust põllumajanduse arendamiseks ning investeeringud EL-i toimimise lepingu I lisas loetletud toodete töötlemise ja turustamise arendamiseks (põllumajandussaaduste esmane töötlemine)

Taristuinvesteeringud – kuni 60% investeeringu objekti abikõlblikest kuludest (s.h. liitumistasud)

Maastiku-, vee- või mootorsõiduk – kuni 30% investeeringu abikõlblikest kuludest

Maksimaalne toetussumma ühe taotleja kohta on kuni **15 000** eurot.

Projektitoetuse minimaalne määr on 15% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest .

7. Viide sihtvaldkonnale

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) prioriteetide sihtvaldkondade sihttasemed:

1A - Innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades;

2A - Kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist

3A - Toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu.

5B - Energiakasutuse tõhustamine põllumajanduses ja toiduainetetööstuses;

5C - Taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil.

6A - tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;

6B – maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Meede vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 toodud prioriteetidele:

nr 1: Teadmussiirde ja innovatsiooni tugevdamine põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades

nr 2: Põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine

nr 3: Toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses

nr 5: Loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris

nr 6: Sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades

Artikkel 17 - Investeeringud materiaalsesse varasse

Artikkel 19 - Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng

Artikkel 20 - Põhiteenused ja külauuendus maapiirkonnas

Artikkel 26 – Metsamajandus

Artikkel 35 - Koostöö

Artikkel 45 - Investeeringud

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Meede ei kattu Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmetega.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Mõjuindikaatorid:

• Uute ettevõtete arv

◇ Eesmärk: ettevõtete arvu kasv vähemalt 50% võrreldes baasaastaga (2007-2014 – 75%)

◇ Allikas: Statistikaamet

• Arendatud tegutsevate ettevõtete arv

◇ Eesmärk: vähemalt 40 ettevõtet

◇ Allikas: Projektitaotlused

• Taotlejate poolt loodud/säilitatud töökohtade arv

◇ Eesmärk: vähemalt 50 uut või säilitatud töökohta

◇ Allikas: Kuluaruanded

Väljund- ja tulemusindikaatorid:

• Toetatud projektide arv

◇ Eesmärk: vähemalt 10 projekti taotlusvoorus

◇ Allikas: Projektitaotlused

• Kohalikul ressurtsil põhinevate uute või uudsete toodete/teenuste arv

◇ Eesmärk: vähemalt 6 uut või uudset toodet ja teenust taotlusvoorus esitatud projektide kohta

◇ Allikas: Projektitaotlused, rahastatud projektide mõju-uuring

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Jrk nr	Hindamiskriteeriumid	Hindepunktide skaala	Osakaal	Eelistused
1	Uue või uudse toote või teenuse loomine	1-5	30%	Eelistatud on projektid, mille fookuseks on kohalikul ressursil põhinevate uudsete toodete ja teenuste väljaarendamine, seejuures kaitstes ja hoides olemasolevaid ressursse.
2	Projekti lisandväärtus	1-5	20%	
3	Projekti tegevuste ja investeeringute jätkusuutlikkus ja teostatavus	1-5	20%	
4	Töökoha säilimine või uue loomine	1-5	15%	
5	Mõju töökeskkonna paranemisele	1-5	10%	
6	Kulude otstarbekus	1-5	5%	

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatud pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>